

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Mirella Korzus
Przedmiot:	Historia Sztuki
Temat zajęć:	Od dzieła malarskiego po sztukę akcji - Tadeusz Kantor.
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie życia i twórczości Tadeusz Kantora.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	<p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:</p> <p>10. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.</p> <p>1. wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem:</p> <p>h) sztuki 2 połowy XX wieku (soerealizm, informel, pop-art, minimalart, hiperrealizm, land-art, konceptualizm, neofiguracja, Nowy Realizm, opart, tendencja zerowa, modernizm i postmodernizm w architekturze, nurt organiczny i kinetyczny w rzeźbie oraz sztuka krytyczna i zaangażowana);</p> <p>1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych;</p> <p>13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych:</p> <p>c) w malarstwie i grafice: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuratywnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji;</p> <p>14. wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem;</p> <p>2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;</p> <p>3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>III. Zapoznawanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</p>

	<p>4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</p> <p>8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p> <p>3. definiuje terminy i pojęcia związane z dziełami współczesnymi, które wymykają się klasyfikacjom i przyporządkowaniu do tradycyjnych dyscyplin artystycznych, jak: collage, instalacja, asamblaż, ambalaż, ready made, dekalkomania, fotomontaż, frotaż, happening i performance;</p> <p>6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje w czasie i w przestrzeni geograficznej poszczególne epoki, style, kierunki i tendencje w sztuce; • charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji; • łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, w którym powstały; • porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania; uwzględnia źródła inspiracji, wpływ wydarzeń historycznych i kulturalnych oraz estetyki na cechy tych stylów.
Metody/techniki kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja. 2. Dyskusja. 3. Ćwiczenia.
Formy organizacji pracy:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca indywidualna ucznia. 2. Praca w grupach.
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji, na wstępie opowiadając o życiu Tadeusza Kantora.	
Faza realizacyjna:	
Nauczyciel przypomina uczniom pojęcia: Abstrakcjonizm; Ambalaż;	

Environment;
Happening;
Konceptualizm;
Konstruktywizm;
Kubizm;
Pop-art.;
Surrealizm; Tazyzm.

Nauczyciel opowiada o działalności grupy krakowskiej. Opowiada m.in. o stworzonym, czasie okupacji, przez nią podziemnym, awangardowym Teatrze Niezależnym.

Uczniowie zapoznają się z wiadomościami z e-materiału na temat widowisk Kantora.

Nauczyciel wyświetla dzieła;

Szafa - interior imaginacji. „W małym dworku”; „Wielki Clochard” (Teatr zerowy Walpurg).

Uczniowie analizują je i omawiają wraz z nauczycielem.

Nauczyciel opowiada o, stworzonym przez Kantora, teatrze happeningowym. Nauczyciel mówi: Happening, jak pisał sam Kantor, był konsekwentną kontynuacją jego dotychczasowych działań teatralnych i malarskich: „Dotychczas usiłowałem scenę przezwyciężyć, obecnie zrezygnowałem w ogóle ze sceny, to znaczy miejsca pozostającego w pewnym stosunku do widzów, w poszukiwaniu nowego miejsca miałem do dyspozycji teoretycznie całą rzeczywistość życiową.” Nauczyciel wyświetla uczniom zdjęcia zrobione podczas spektakli. Nauczyciel opowiada o spektaklach stworzonych przez Kantora.

Uczniowie zapoznają się z wiadomościami na temat bohaterów spektakli Kantora. Nauczyciel omawia wraz z uczniami przedstawione w e-materiale dzieła.

Nauczyciel o powojennych obrazach Kantora.

Nauczyciel wyświetla przykładowe obrazy:

„Praczka”;

„Obraz metaforyczny I”;

„Obraz metaforyczny II”;

„Człowiek z parasolami”.

Następnie uczniowie w parach analizują 2 wybrane przez nauczyciela obrazy. Opisu dokonują na kartkach. Po skończeniu pracy uczniowie prezentują swoje analizy na forum klasy.

Uczniowie zapoznają się z wiadomościami na temat malarstwa informelu w twórczości Kantora. Uczniowie wraz z nauczycielem analizują obrazy Kantora, przedstawione w e-materiale.

Nauczyciel opowiada uczniom o Pop-arcie w wykonaniu Tadeusza Kantora. Nauczyciel pokazuje przykładowe prace:

„Infantka wedle Velazqueza” z cyklu: Parsyflaże muzealne;

„L`emballage”;

Ambalaż Chexbres; „nr 2 Umbrella”.

Nauczyciel omawia dzieła Kantora wraz z uczniami.

Uczniowie zapoznają się z wiadomościami na temat sztuki totalnej w wykonaniu Kantora.

Nauczyciel przedstawia prace Kantora:

„Trzymam obraz, na którym jestem namalowany jak trzymam obraz”; „Cholernie spadam”.

Nauczyciel analizuje prace wraz z uczniami.

Nauczyciel, w ramach podsumowania, inicjuje dyskusję skupiając się na następujących zagadnieniach: środków formalnych i stylistycznych używanych przez artystę zarówno w teatrze, jak i w sztukach plastycznych;

związkach stylistycznych z artystami – kubizmu, surrealizmu, pop-artu, taszyzmu zwanego informelem, sztuki konceptualnej i happeningowej; nowatorstwie Tadeusza Kantora na gruncie teatralnym i plastycznym; analizy dzieł artysty jako prekursora informelu, ambalaży i happeningu, twórcy różnych form teatru. Uczniowie rozwiązują zdania nr 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Faza podsumowująca:

Utrwalenie wiadomości poprzez przygotowanie i rozwiązanie quizu. Uczniowie dobierają się w pary, każda para przygotowuje 3 pytania z zakresu tematycznego lekcji. Następnie nauczyciel zbiera pytania i przeprowadza quiz.

Praca domowa:

Polecenie nr 1

W oparciu o informacje z dzisiejszej lekcji, a również zdobyte wcześniej, napisz rozprawkę na temat: Tadeusz Kantor – artysta „totalny”. Dlaczego nazywa się go tym mianem? Czy był prekursorem w sztukach wizualnych i teatrze? Podaj argumenty i załącz wybrane przez siebie ilustracje, które potwierdzą tezę.